

ARBEIDSRECHTBANK TE VEURNE 23 OKTOBER 2003

**DE ARBEIDRECHTBANK TE VEURNE, TWEEDE KAMER, HEEFT HET VOLGEN VONNIS
UITGESPROKEN:**

In de zaak nr. 26409 der algemene rol:

H. Vera, wonende te 8680 Koekelare, (...).

- EISERES OP HOOFDEIS — VERWEERSTER OP TEGENEIS -
hebbende als raadsman Mr. A. Priem, advocaat te Roeselare.

tegen:

N.V. Z., met maatschappelijke zetel te 1000 Brussel, (...)

ingeschreven in het handelsregister te Brussel onder nummer (...).

- VERWEERSTER OP HOOFDEIS — EISERES OP TEGENEIS -

hebbende als raadsman Mr. A. Lust, voor wie optreedt Mr. D. Demeester, beiden advocaat te Sint-Andries-Brugge.

Bij dagvaarding, betekend tij gerechtsdeurwaardersexploot de dato 14 juni 2002, vordert eiseres, bij vonnis uitvoerbaar bij voorraad, niettegenstaande elk verhaal en zonder borgstelling en niettegenstaande elk aanbod tot consignatie met bijzondere besteding, te zeggen voor recht dat eiseres gerechtigd is op de vergoedingen zoals voorzien in artikel 12 van de wet op de arbeidsongevallen.

Tevens vordert eiseres het basisloon te bepalen voor de berekening van de vergoeding, zoals voorgeschreven bij artikel 34 van de arbeidsongevallenwet, op 20.311,10 euro.

Tenslotte vordert eiseres verweerster te veroordelen tot de kosten van het geding, hierin begrepen de rechtsplegingsvergoeding.

De rechtbank heeft de partijen gehoord ter openbare terechtzitting van 25 september 2003, waarna de debatten gesloten werden.

De rechtbank heeft de stukken van de rechtspleging en de stukken neergelegd door de partijen doorgenomen.

De rechtspleging verliep in het Nederlands overeenkomstig artikel 2 en volgende van de wet van 15 juni 1935 op het taalgebruik in gerechtszaken.

1. Voorwerp van de betwisting

Op 8 juni 2001 was Donald R. het slachtoffer van een dodelijk arbeidsongeval. Hij was tewerkgesteld bij de bvba C. waarvan verweerster de weetsverzekeraar is.

Tussen verweerster en de rechthebbende kinderen van Donald R. werd een overeenkomst — vergoeding gesloten nopens de betaling van de vergoedingen verschuldigd krachtens de arbeidsongevallenwet van 10 april 1971.

Ook eiseres maakt aanspraak op de vergoedingen zoals voorzien in artikel 12 van de wet op de arbeidsongevallen. Zij was weliswaar niet gehuwd met Donald R. maar vormde met hem een duurzaam en feitelijk gezin sedert 1986. Ze hadden samen twee gemeenschappelijke kinderen, kochten samen een woning aan en sloten daartoe samen een hypothecaire lening af.

Verweerster verwerpt de vordering als ongegrond en dient een tegeneis in tot schadevergoeding ten bedrage van € 750,00 wegens tergende en roekeloze procedure, omdat zij genoodzaakt was om nutteloze kosten te maken. Tevens vraagt verweerster de rechtbank om eiseres te veroordelen tot de kosten van het geding.

2. Standpunt partijen

Door artikel 12 van de arbeidsongevallenwet te citeren wijst verweerster erop dat het huwelijk een noodzakelijke voorwaarde is voor eiseres om aanspraak te kunnen maken op de lijfrente.

Wanneer eiseres verwijst naar vonnissen van de Arbeidsrechtbank te Gent de dato 1 en 7 december 1997 waarin geoordeeld werd dat de lijfrente in geval van een dodelijk arbeidsongeval, voorzien in artikel 12 van de arbeidsongevallenwet, ook dient te worden toegekend aan de persoon die samen met het slachtoffer een gemeenschappelijke huishouding vormde, dan beroept verweerster zich op diverse arresten van het Arbitragehof van 21 december 2000 en 21 juni 2001.

Het Arbitragehof kwam tot de conclusie dat artikel 12 van de arbeidsongevallenwet van 10 april 1971 niet de beginselen van gelijkheid en niet-discriminatie schendt, in zoverre die bepaling een onderscheid maakt tussen gehuwden en ongehuwd samenwonenden.

Volgens verweerster is het stellen van een prejudiciële vraag aan het Arbitragehof thans volstrekt zinloos en overbodig: de maatschappelijke tolerantie ten aanzien van alternatieve gezinsvormen is in april 2003 niet anders dan in juni 2001.

Volgens eiseres is artikel 12 van de arbeidsongevallenwet discriminatoir en in strijd met de artikelen 10 en 11 van de grondwet, in samenhang met de artikelen 8 en 14 EVRM.

Daarnaast meent eiseres dat de rechtbank niet gebonden is door de rechtspraak van het Arbitragehof. Deze rechtspraak van het Arbitragehof is niet langer actueel en richtinggevend.

De verschillende behandeling van gehuwden en langdurig samenwonenden berust volgens eiseres op een objectief criterium maar mist elke redelijke verantwoording.

Eiseres voert aan dat er op vandaag een maatschappelijke tolerantie bestaat ten aanzien van alternatieve gezinsvormen. De wetgever beoogt een zo groot mogelijke neutraliteit van de wetgeving tegenover elke samenlevingsvorm.

Subsidiair vraagt eiseres om een prejudiciële vraag te stellen aan het Arbitragehof.

Tenslotte ontkent eiseres dat haar vordering tergend en roekeloos is aangezien de rechtbank vrij blijft in zijn oordeelvorming. Het Arbitragehof doet immers geen uitspraak erga omnes.

3. Beoordeling door de rechtbank

Artikel 12 van de arbeidsongevallenwet van 10 april 1971 bepaalt het volgende:

"Wanneer de getroffene ten gevolge van het arbeidsongeval overlijdt, wordt een lijfrente, gelijk aan 30 pct. van diens basisloon, toegekend:

1° aan de echtgenoot die op het tijdstip van het ongeval noch uit de echt, noch van tafel en bed is gescheiden;

2° aan de echtgenoot die op het tijdstip van het overlijden van de getroffene noch uit de echt, noch van tafel en bed gescheiden is, op voorwaarde dat:

- a) het huwelijk gesloten na het ongeval minstens één jaar voor het overlijden van de getroffene plaatsvond of;
- b) uit het huwelijk een kind is geboren of;
- c) op het ogenblik van het overlijden een kind ten laste is waarvoor één van de echtgenoten kinderbijslag ontving.

De overlevende die uit de echt of van tafel en bed gescheiden is en die een wettelijk of conventioneel onderhoudsgeld genoot ten laste van de getroffene, heeft eveneens recht op de lijfrente als bedoeld in het eerste lid, zonder dat die rente meer mag bedragen dan het onderhoudsgeld".

De rechtbank stelt vast dat de tekst van de wet duidelijk is wanneer geen rente voorzien wordt voor de overlevende die samenwoonde maar niet gehuwd was met de getroffene van het dodelijk arbeidsongeval.

Is deze wettekst discriminatoir tegenover niet gehuwd samenwonenden en schendt zij het gelijkheidsbeginsel en niet - discriminatiebeginsel vervat in de artikelen 10 en 11 van de grondwet, in samenhang met de artikelen 8 en 14 van het Europees Verdrag van de Rechten van de Mens?

Bij arresten van 21 en 28 september 2000 heeft het Arbeidshof te Gent de volgende prejudiciële vraag gesteld: *"Schendt het artikel 12 van de wet van 10 april 1971 betreffende de arbeidsongevallen de beginselen van gelijkheid en niet — discriminatie, vervat in de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, eventueel in samenhang met de artikelen 8 en 14 E. V.R.M., in zoverre die bepaling een onderscheid maakt tussen gehuwden en ongehuwd samenwonenden, meer bepaald in zoverre het de lijfrente (gelijk aan 30 pct. van het basisloon van de getroffene van een arbeidsongeval die overlijdt) toekent en dus voorbehoudt aan gehuwden, terwijl het die lijfrente niet toekent en dus weigert aan de ongehuwde, met de overledene getroffene (gemeenrechtelijk of wettelijk) samenwonende partner?"*

In zijn arrest van 21 juni 2001 zegt het Arbitragehof voor recht: *"Artikel 12 van de arbeidsongevallenwet van 10 april 1971 schendt niet de beginselen van gelijkheid en niet — discriminatie, vervat in de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, eventueel in samenhang met de artikelen 8 en 14 E.V.R.M, in zoverre die bepaling een onderscheid maakt tussen gehuwden en ongehuwd samenwonenden."*

Het Arbitragehof argumenteert zijn arrest ondermeer als volgt:

„Het verschil in behandeling steunt op het objectieve gegeven dat de juridische toestand van echtgenoten en niet-gehuwde paren verschilt, zowel wat betreft de verplichtingen jegens elkaar, als wat betreft hun vermogensrechtelijke toestand.

Echtgenoten zijn elkaar hulp en bijstand verschuldigd (artikel 213 van het Burgerlijk Wetboek), zij genieten de bescherming van de gezinswoning en de huisraad (artikel 215 van het Burgerlijk Wetboek), de echtgenoten moeten hun inkomsten bij voorrang besteden aan hun bijdrage in de lasten van het huwelijk (artikel 217 van het Burgerlijk Wetboek), waarin de echtgenoten moeten bijdragen naar vermogen (artikel 221 van het Burgerlijk Wetboek). Schulden die door een der echtgenoten worden aangegaan ten behoeve van de huishouding en de opvoeding van de kinderen verbinden de andere echtgenoot hoofdelijk, behoudens wanneer zij, gelet op de bestaansmiddelen van het gezin, buitensporig zijn (artikel 222 van het Burgerlijk Wetboek).

Die wederzijdse rechten en plichten gelden als zodanig niet voor personen die, hoewel zij een levensgemeenschap vormen, tegenover elkaar niet dezelfde juridische verbintenissen hebben aangegaan. Er moet bovendien rekening gehouden worden met het feit dat men beslist te huwen of buiten het huwelijk samen te wonen met kennis van de voor- en nadelen van de ene en de andere samenlevingsvorm.

Het staat aan de wetgever te beslissen of en in hoeverre, de personen die een levensgemeenschap vormen, dienen te worden behandeld zoals de gehuwde paren wat de arbeidsongevallen betreft: Zelfs al houdt het Hof rekening met de recente

wetswijzigingen waarbij de samenwonenden juridisch gelijk worden gesteld met de echtgenoten, toch kan het Hof niet in de plaats van de wetgever oordelen in een aangelegenheid die een dergelijke evolutie doormaakt. "

"... Uit wat voorafgaat volgt dat de in het geding zijnde maatregel niet als kennelijk onredelijk kan worden beschouwd. "

De rechtbank is van oordeel dat het stellen van een prejudiciële vraag aan het Arbitragehof zoals subsidiair gesuggereerd door eiseres, zinloos is aangezien deze vraag reeds gesteld werd door het Arbeidshof te Gent op 21 en 28 september 2000.

Het Arbitragehof heeft manifest reeds uitspraak gedaan op een vraag met hetzelfde onderwerp, in zijn hierboven besproken arrest.

Nu de rechtbank oordeelt dat de wet duidelijk is en dat de wetsbepaling van artikel 12 van de arbeidsongevallenwet van 10 april 1971 niet discriminerend is ten aanzien van ongehuwd samenwonenden op dezelfde gronden als deze uiteengezet in het arrest van het Arbitragehof de dato 21 juni 2001, wijst de rechtbank de hoofdvordering af als ongegrond. De rechtbank beschouwt het reserveren van rente voor de overlevende echtgenoot van het slachtoffer van een dodelijk verkeersongeval door artikel 12 van de arbeidsongevallenwet als redelijk verantwoord.

Het is thans nog steeds de uitdrukkelijke wil van de wetgever om op bepaalde vlakken een onderscheid te maken tussen gehuwden en ongehuwd samenwonenden. De wetgever heeft na de arresten van het Arbitragehof zijn visie ter zake nog niet gewijzigd.

Gelet op de vonnissen van de Arbeidsrechtbank te Gent de dato 1 en 7 december 1997 waarbij het voordeel van de lijfrente in geval van een dodelijk arbeidsongeval, voorzien in artikel 12 van de arbeidsongevallenwet, ook wordt toegekend aan de persoon die samen met het slachtoffer een gemeenschappelijke huishouding vormde, mocht eiseres een gerechtvaardigde verwachting koesteren om een gelijkaardige uitspraak te bekomen.

Intussen nam het Arbitragehof een andere stelling in die door deze rechtbank gevolgd wordt maar die op zich niet bindend is voor de rechtbanken.

De hoofdvordering van eiseres is naar het oordeel van de rechtbank in geen geval tergend en roekeloos. Hierbij houdt de rechtbank ook rekening met de penibele toestand waarin eiseres vanaf 8 juni 2001 terecht kwam ingevolge het overlijden van haar partner met wie ze reeds sedert minstens 1986 een hechte levensgemeenschap vormde.

De tegenvordering is dan ook ongegrond.

**OM DEZE REDENEN,
DE ARBEIDSRECHTBANK,**

Rechtsprekende op tegenspraak.

Verwerpt alle verdere en strijdige conclusies als ongegrond.

Verklaart de hoofdvordering en de tegenvordering ontvankelijk doch wijst beide vorderingen af als ongegrond.

Veroordeelt verweerster op hoofdeis tot de kosten van het geding in toepassing van artikel 68 van de arbeidsongevallenwet.

Vereffent de kosten aan de zijde van eiseres op hoofdeis op 70,74 euro dagvaardingskosten en 200,79 euro rechtsplegingsvergoeding.

Vereffent de kosten aan de zijde van verweerster op hoofdeis op 200,79 euro rechtsplegingsvergoeding.

Zegt voor recht dat er geen aanleiding bestaat om het vonnis uitvoerbaar te verklaren bij voorraad, niettegenstaande elk rechtsmiddel, zonder borgstelling en niettegenstaande elk aanbod tot consignatie met bijzondere besteding, bij gebrek aan motivering van het verzoek door eiseres.

Aldus het vonnis, uitgesproken in het Gerechtsgebouw te Veurne, in openbare terechtzitting van de Arbeidsrechtbank, Tweede Kamer, **op DONDERDAG DRIEENTWINTIG OKTOBER TWEEDUIZEND EN DRIE.**

Aanwezig :

Luc ROUSSEEUW, Ondervoorzitter, Voorzitter Tweede Kamer.

Geert EGGERMONT, Rechter in Sociale Zaken, Werkgever.

Josiane DUTHIEUW, Rechter in Sociale Zaken, Werknemer-Bediende.

Shirly DEVOS, Griffier,

Nadat door Ons, Luc ROUSSEEUW, Ondervoorzitter, Voorzitter Tweede Kamer, bij wettig belet van de Voorzitter, werd aangewezen overeenkomstig artikel 779 Gerechtelijk Wetboek, mevrouw Josiane DUTHIEUW, voornoemd, ter vervanging van de heer Hubert DIERICKX, Rechter in Sociale Zaken, Werknemer-Bediende, die op heden wettig verhinderd is de uitspraak van huidig vonnis, waarover hij mede heeft beraadslaagd, bij te wonen.

(Get.) Luc Rousseeuw, Geert Eggermont, Josiane Duthieuw en Shirly Devos